

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM POSLOVNA EKONOMIJA**

1. Monetarna ravnoteža je usaglašenost između:
 - a) raspoložive i potrebne količine novca u jednoj zemlji;
 - b) priliva i odliva deviza;
 - c) akumulacije i investicija.

2. Amortizacija je proces rabaćenja (trošenja):
 - a) sredstva za rad;
 - b) predmeta rada;
 - c) zemljišta.

3. Kamata je:
 - a) finansijski prinos od akcija;
 - b) finansijski prinos od novčanih fondova i pozajmljenih novčanih sredstava;
 - c) finansijski prinos od gotovog novca u blagajni.

4. Nacionalni dohodak se raspoređuje na:
 - a) ličnu potrošnju i akumulaciju;
 - b) ličnu potrošnju i amortizaciju;
 - c) amortizaciju i akumulaciju.

5. Menica je pismena obaveza:
 - a) poverioca;
 - b) komisionara;
 - c) dužnika.

6. Ključni ekonomski principi su:
 - a) informalnost i pravednost;
 - b) organizovanost, uravnoteženost i obuhvatnost;
 - c) produktivnost, ekonomičnost i rentabilnost.

7. Dividenda je dohodak od:
 - a) akcija;
 - b) štedišnih uloga;
 - c) nekretnina.

8. Recesija je:
 - a) blaga ekonomska kriza;
 - b) duboka ekonomska kriza;
 - c) faza oživljavanja privredne aktivnosti.

9. Efektivni strani novac je:
 - a) moneta;
 - b) valuta;
 - c) deviza.

10. Štednja stanovništva spada u:
 - a) finansijske investicije;
 - b) realne investicije;
 - c) proizvodne investicije.

11. Direktna strana ulaganja mogu biti:
 - a) samo u obliku akcija;

- b) samo u obliku udela;
- c) u obliku akcija i udela

12. Broker je:

- a) posrednik u trgovini koji zaključuje ugovore u svoje ime i za svoj račun;
- b) posrednik u trgovini koji zaključuje ugovore u tuđe ime, a za tuđ račun;
- c) trgovac hartijama od vrednosti

13. Budžet je:

- a) proračun državnih prihoda i rashoda za jednu fiskalnu godinu;
- b) količina novca kojim raspolaže jedno domaćinstvo;
- c) proračun prihoda i priliva preduzeća za jednu poslovnu godinu.

14. Profitna stopa je pokazatelj:

- a) produktivnosti;
- b) rentabilnosti;
- c) ekonomičnosti.

15. Konkurentnost je:

- a) sposobnost da se proizvede kvalitetan proizvod;
- b) borba robe na tržištu;
- c) sposobnost ponuđača robe da bude bolji od drugog na tržištu.

16. Platni bilans čine:

- a) finansijski i valutni bilans;
- b) bilans usluga i devizni bilans;
- c) bilans tekućih transakcija i bilans kapitalnih transakcija.

17. Štednja stanovništva spada u:

- a) finansijske investicije;
- b) realne investicije;
- c) proizvodne investicije.

18. Efektivna tražnja je:

- a) agregatna tražnja;
- b) investiciona potrošnja;
- c) zbir očekivane potrošnje i očekivanih investicija.

19. Multiplikator je koeficijent koji pokazuje:

- a) odnos štednje i investicija;
- b) odnos potrošnje i štednje;
- c) odnos investicija i nacionalnog dohotka.

20. Fiksni troškovi su:

- a. troškovi sredstava za rad;
- b. troškovi prometa;
- c. transportni troškovi.

21. Monopol je stanje tržišta sa:

- a) Jednim prodavcem;
- b) Jednim kupcem;
- c) Dva prodavca;

22. Nominalna kamatna stopa jednaka je:

- a) Realna kamatna stopa - očekivana stopa inflacije;
- b) Realna kamatna stopa + očekivana stopa inflacije,
- c) Očekivana stopa inflacije - realna kamatna stopa;

23. Ravnoteža cijena je:

- a) Cijena za sva dobra;
- b) Najmanja cijena koja se traži za dobra;
- c) Cijena za koju je ponuda jednaka potražnji;

24. Inflacija se definiše kao:

- a) Rast svih cijena;
- b) Porast opšteg nivoa cijena;
- c) Rast najvećeg broja cijena;

25. Varijabilni troškovi su:

- a) Troškovi predmeta rada i angažovane radne snage;
- b) Troškovi sredstava za rad;
- c) Troškovi alata i rezervnih delova;

26. Moneta je:

- a) Papirni novac;
- b) Kovani novac;
- c) Kreditni novac;

27. Kamata je:

- a) Finansijski prinos od akcija;
- b) Finansijski prihod od novčanih fondova i pozajmljenih novčanih sredstava;
- c) Finansijski prinos od gotovog novca;

28. Makroekonomija proučava:

- a) Ekonomske zakonitosti na nivou ukupne privrede;
- b) Pravila upravljanja velikim preduzećima;
- c) Najveća robna tržišta;

29. Ponuda i tražnja su važni elementi:

- a) Tržišta;
- b) Organizacije ;
- c) Resursa ;

30. Potrošnja je:

- a) Promet u maloprodaji;
- b) Proces zadovoljavanja određenih potreba;
- c) Upotreba berzanskih proizvoda;

31. Prihod od obveznica je:

- a) Kamata ;
- b) Dividenda ;
- c) Renta ;

32. Akcije su:

- a) Dužničke hartije od vrednosti;
- b) Vlasničke hartije od vrednosti;
- c) Derivatne hartije od vrednosti.

33. Mikroekonomija proučava:

- a) Ponašanje pojedinačnih privrednih subjekata;
- b) Ponašanje neprivrednih subjekata;
- c) Javnu potrošnju.

34. Proces razmene odvija se:

- a) U transportu;
- b) Na tržištu;
- c) U preduzeću.

35. Tržišna cena je:

- a) Prosečna cena proizvodnje;
- b) Cena koštanja;
- c) Novčani izraz tržišne vrednosti robe.

36. Novac je opšti ekvivalent ako je:

- a) Roba;
- b) Deviza;
- c) Od metala.

37. Sa povećanjem ponude:

- a) Raste ravnoteža cena i količina;
- b) Raste cena, pada količina;
- c) Pada cena, raste količina.

38. Siva ekonomija obuhvata:

- a) Ekonomske aktivnosti koje se obavljaju na "crnom tržištu";
- b) Skup ekonomskih aktivnosti koje se obavljaju van institucionalnog privrednog ambijenta;
- c) Skup ekonomskih aktivnosti koje se obavljaju u "zelnoj zoni".

39. Recesija je:

- a) Rast proizvodnje i zaposlenosti;
- b) Stagnacija proizvodnje i zaposlenosti;
- c) Opadanje proizvodnje i zaposlenosti.

40. Berza je:

- a) Stalno organizovano tržište vrednosnim papirima;
- b) Stalno organizovano tržište robe iz robnih rezervi;
- c) Stalno organizovano tržište vrednosnim papirima novcem, robom i tržištem.

41. Društveni proizvod u odnosu na nacionalni dohodak:

- a) Manji;
- b) Veći;
- c) Isti.

42. Slobodna konkurencija je tržišno stanje sa:

- a) Dva prodavca i dva kupca;
- b) Velikim brojem prodavaca i kupaca;
- c) Malim brojem prodavaca i kupaca.

43. Trgovačka marža (rabat) je:

- a) Maloprodajni popust za odloženo plaćanje;
- b) Razlika između prodajne i nabavne cene trgovca namenjen ostvarivanju profita;
- c) Raspon nivelisanih cena u maloprodaji.

44. Prema dospeću obveznice mogu biti:

- a) Mesečne i godišnje;

- b) Dnevne i nedeljne;
- c) Kratkoročne, srednjoročne i dugoročne.

45. Društveni proizvod je veći od nacionalnog dohodka za:

- a) Vrednost amortizacije;
- b) Vrednost predmeta rada;
- c) Vrednost materijala za reprodukciju.

46. Ekonomija kao nauka istražuje:

- a) Zakonitosti u ekonomskoj oblasti društvenog života;
- b) Indikatore ekonomičnosti;
- c) Organizacija društvenog života;

47. Otvorena privreda je:

- a) Privreda koja je uključena u međunarodnu trgovinu;
- b) Privreda koja saraduje samo sa susedima;
- c) Privreda koja samo sa svojim kontinentom;

48. Troškovi poslovanja preduzeća su:

- a) Izdaci i rashodi preduzeća;
- b) Podizanje kredita;
- c) Naplata potraživanja;

49. Šta od navedenog nije funkcija novca:

- a) Sredstvo proizvodnje;
- b) Merilo vrijednosti;
- c) Blago ;

50. Stagflacija je stanje u kome:

- a) Inflacija raste, a nezaposlenost pada;
- b) Inflacija i nezaposlenost rastu;
- c) Inflacija i nezaposlenost padaju.

51. Carina je instrument kvalitativnog regulisanja:

- a) Transporta;
- b) Uvoza;
- c) Poreskih prihoda države.

52. Trampa je:

- a) Oblik razmene roba na tržištu;
- b) Najjednostavniji oblik razmene roba;
- c) Razmena robe za novac;

53. Lična štednja je:

- a) Deo dohotka na koji se plaća porez;
- b) Deo dohotka koji nije potrošen;
- c) Deo dohotka koji je potrošen.

54. Ponuđena količina je:

- a) Količina koju firme žele da prodaju u određenom periodu;
- b) Količina koju firme zaista prodaju;
- c) Količina koju domaćinstva očekuju.

55. Fiksni troškovi u odnosu na obim proizvodnje su:

- a) Zavisni;
- b) Delimično zavisni;

c) Nezavisni.

56. Makroekonomski problemi su:

- a) Inflacija, nezaposlenost, niska produktivnost
- b) Pozitivna nula, gubitak
- c) fiksni , varijabilni troškovi

57. "Ocem ekonomije" se smatra koji ekonomista:

- a) Dzon Majnard Kejnz
- b) Karl Marks
- c) Adam Smit

58. Elementi ekonomske teorije su:

- a) Varijable, pretpostavke, hipoteze, predviđanja
- b) Analiza i sinteza
- c) Indukcija i dedukcija

59. Šta označava pojam "ponuda" u ekonomiji?

- a) Količina dobara i usluga koje su spremne za prodaju po određenoj ceni
- b) Količina dobara i usluga koje su potrebne tržištu
- c) Troškovi proizvodnje dobara
- d) Broj proizvođača na tržištu

60. Koja vrsta tržišta karakteriše jedan prodavac i mnogo kupaca?

- a) Oligopson
- b) Monopol
- c) Monopson
- d) Monopolistička konkurencija

61. Šta predstavlja osnovnu ideju teorije komparativne prednosti?

- a) Zemlje bi trebalo da se fokusiraju na proizvodnju dobara u kojima imaju apsolutnu prednost
- b) Zemlje bi trebalo da se specijalizuju i trguju dobrima u kojima imaju relativnu prednost
- c) Zemlje bi trebalo da se oslanjaju isključivo na domaću proizvodnju
- d) Zemlje bi trebalo da ograniče uvoz da bi zaštitile domaću industriju

62. Koje ponašanje se dešava kada cena jednog dobra raste, a potrošnja drugog dobra pada?

- a) Komplementarno
- b) Substitucija
- c) Elastično
- d) Neelastično

63. Koji termin označava ukupan novčani iznos koji preduzeće ima nakon što oduzme sve troškove od ukupnih prihoda?

- a) Profit
- b) Rashod
- c) Prihod
- d) Dohodak

64. Koje od navedenih tržišta se karakteriše velikim brojem prodavaca i kupaca, slobodnim ulaskom i izlaskom sa tržišta?

- a) Oligopol
- b) Monopol
- c) Monopson
- d) Potpuna konkurencija

65. Koji termin označava ukupnu vrednost dobara i usluga koje zemlja uvozi minus vrednost dobara i usluga koje izvozi?

- a) Bilans plaćanja
- b) Trgovinski balans
- c) Fiskalni deficit
- d) Budžetski suficit

66. Koja ekonomska politika se odnosi na upotrebu državnih rashoda i poreza kako bi se regulisala ekonomska aktivnost?

- a) Fiskalna politika
- b) Monetarna politika
- c) Trgovinska politika
- d) Ekspanzionistička politika

67. Šta predstavlja "liberalizacija trgovine"?

- a) Povećanje ograničenja u međunarodnoj trgovini
- b) Smanjenje barijera u međunarodnoj trgovini
- c) Povećanje carina na uvoz
- d) Ograničenje izvoza robe

68. Šta predstavlja pojam "marža" u ekonomiji?

- a) Razlika između ukupnih prihoda i ukupnih troškova
- b) Procenat poreza koji se plaća na prihod
- c) Procenat profita koji se reinvestira u poslovanje
- d) Razlika između cene prodaje i troška proizvodnje

69. Kako se definiše "profit" u ekonomiji?

- a) Ukupni novčani tok koji preduzeće ima
- b) Novčani iznos koji preduzeće ostvaruje od prodaje dobara
- c) Prihod minus troškovi
- d) Cena po kojoj se roba prodaje na tržištu

70. Koja oblast ekonomije se bavi proučavanjem pojedinačnih subjekata (kupaca i prodavaca)?

- a) Mikroekonomija
- b) Makroekonomija
- c) Institucionalna ekonomija
- d) Nacionalna ekonomija

71. Koja oblast ekonomije proučava šira kretanja u ekonomiji kao što su inflacija, nezaposlenost i rast BDP-a?

- a) Makroekonomija
- b) Mikroekonomija
- c) Ekonomija razmene
- d) Ekonomija tržišta

72. Kako se naziva situacija na tržištu kada postoji mali broj prodavaca koji dominiraju?

- a) Oligopol
- b) Monopol
- c) Monopson
- d) Monopolistička konkurencija

73. Šta je "inflacija" u ekonomiji?

- a) Pad cena dobara i usluga
- b) Stalna cena dobara i usluga
- c) Rast cena dobara i usluga
- d) Stagnacija cena dobara i usluga

74. Aktiva je?

- a) Novac
- b) Ukupna imovina preduzeća
- c) Zalihe

75. Pasiva je?

- a) Krediti
- b) Izvori sredstava preduzeća
- c) Kapital

76. Bilans stanja preduća je?

- a) Finansijski izvještaj o stanju imovine preduzeća
- b) Računovodstvena informacija
- c) Računovodstveni podatak

77. Bilans uspjeha preduzeća je?

- a) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi
- b) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi i rashodi
- c) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju rashodi

78. Korisnici internih računovodstvenih informacija su?

- a) Vlasnici kapitala
- b) Organi upravljanja i rukovođenja
- c) Stručne službe u preduzeću
- d) Zaposleni
- e) Svi od ponuđenih

79. Korisnici eksternih računovodstvenih informacija su?

- a) Država i njeni organi
- b) Banke (kao kreditori preduzeća)
- c) Ostali poverioci (dobavljači i dr.)
- d) Statistički zavodi, privredne komore i dr.
- e) Potencijalni investitori
- f) Svi od ponuđenih

80. Šta znači produktivnost ?

- a) Gubitak u poslovanju
- b) Odnos između proizvedenih dobara/usluga i uložених resursa
- c) Promet na berzi
- d) Ukupan broj zaposlenih

81. Prodavanje robe na stranom tržištu ispod komercijalne cene koštanja naziva se?

- a) Monopol
- b) Inflacija
- c) Dumping
- d) Ekonomija obima

82. Šta podrazumeva likvidnost u poslovanju?

- a) Poslovati s gubicima
- b) Imati visok dug
- c) Imati dovoljno gotovine za pokrivanje obaveza
- d) Poslovati bez plana

83. Šta podrazumeva ulogu žiranta?

- a) Osoba koja prodaje akcije
- b) Osoba koja uzima kredit

- c) Osoba koja se obavezala platiti obaveze ukoliko to ne učini dužnik
- d) Osoba koja štedi novac

84. Šta predstavlja javni suficit?

- a) Višak rashoda u odnosu na prihode
- b) Nula saldo u budžetu
- c) Poslovni gubitak
- d) Višak prihoda u odnosu na rashode

85. Šta se označava pojam finansiranja?

- a) Kupovina i prodaja akcija
- b) Dobijanje novčanih sredstava za pokrivanje troškova
- c) Ulaganje u nekretnine
- d) Otplaćivanje dugova

86. Biti efikasan u poslovanju znači?

- a) Trošiti više resursa nego što je potrebno
- b) Postizati visoke rezultate s minimalnim resursima
- c) Raditi sporo i pažljivo
- d) Pratiti trendove na tržištu

87. Ko je osnovno odgovoran za upravljanje porezima?

- a) Komercijalne banke
- b) Država
- c) Privatne kompanije
- d) Međunarodne organizacije

88. Šta označava dividenda?

- a) Kamata na kredit
- b) Deo dobiti koji se isplaćuje akcionarima
- c) Trošak proizvodnje
- d) Cena akcije na berzi

89. Akcije predstavljaju?

- a) Otpis vrednosti
- b) Vlasnički udeo u kapitalu kompanije
- c) Kreditnu obavezu
- d) Troškove proizvodnje

90. Šta predstavlja skraćenica PDV?

- a) Proizvodnju dobara
- b) Porez na dodatu vrednost
- c) Planiranje i vođenje projekata
- d) Profit, dobit i vlasnički kapital

91. Šta predstavlja subvencija?

- a) Kamata na kredit
- b) Finansijska pomoć ili podrška koju država pruža određenoj industriji ili sektoru
- c) Trošak proizvodnje
- d) Cena akcije na berzi

92. Društvo sa ograničenom odgovornošću predstavlja?

- a) Pravno lice s ograničenom odgovornošću čiji su vlasnici članovi društva
- b) Nefitnu organizaciju

- c) Organizaciju s neograničenom odgovornošću
- d) Javno preduzeće

93. Šta predstavlja siva ekonomija?

- a) Legalno poslovanje
- b) Poslovanje na berzi
- c) Nelegalne poslove koji nisu prijavljeni državi
- d) Monopolsko poslovanje

94. Šta se podrazumeva privatizacijom?

- a) Prenos vlasništva državnih preduzeća u privatne ruke
- b) Nacionalizaciju
- c) Poslovanje sa stranim partnerima
- d) Subvencioniranje državnih firmi

95. Otpis vrednosti osnovnih sredstava naziva se?

- a) Amortizacija
- b) Deprecijacija
- c) Investicija
- d) Kapitalizacija

96. Šta podrazumeva pojam "štednja"?

- a) Kupovina akcija na berzi
- b) Odlaganje novca u svrhu budućih potreba ili investicija
- c) Trošenje novca bez plana
- d) Poslovna dobit

97. Šta podrazumeva elektronsko poslovanje?

- a) Ručna proizvodnja tradicionalnih proizvoda
- b) Obavljanje poslovnih aktivnosti putem elektronskih sistema i tehnologija
- c) Fizičko prisustvo na tržištu
- d) Korišćenje gotovine u svim transakcijama

98. Šta predstavlja biznis plan?

- a) Plan za odmor i rekreaciju zaposlenih
- b) Detaljan dokument koji opisuje poslovanje, ciljeve i strategiju preduzeća
- c) Mesečni izveštaj o prihodima i rashodima
- d) Planiranje radnog vremena zaposlenih

99. Šta znači bankrot u kontekstu preduzeća?

- a) Finansijski uspeh preduzeća
- b) Nemogućnost izmirenja dugova i obaveza, što dovodi do prestanka poslovanja
- c) Povećanje profita
- d) Investiranje u nove tehnologije

100. Šta podrazumeva korišćenje kredita u poslovne svrhe?

- a) Finansijski instrument koji omogućava pozajmicu novca s obavezom vraćanja sa kamatom
- b) Investiranje u akcije na berzi
- c) Planiranje budžeta
- d) Prodaja proizvoda ili usluga na kredit

101. Šta predstavlja kamata?

- a) Cena akcija na berzi
- b) Trošak proizvodnje

- c) Naknada koju zajmoprimac plaća zajmodavcu za korišćenje pozajmljenog novca
- d) Deo dobiti koji se isplaćuje akcionarima

RJEŠENJA - POSLOVNA EKONOMIJA:

1. a	35. c	69. c
2. a	36. a	70. a
3. b	37. c	71. a
4. a	38. b	72. a
5. c	39. c	73. c
6. c	40. c	74. b
7. a	41. b	75. b
8. a	42. b	76. a
9. b	43. b	77. b
10. a	44. c	78. e
11. c	45. a	79. f
12. b	46. a	80. b
13. a	47. a	81. c
14. b	48. a	82. c
15. c	49. a	83. c
16. c	50. b	84. d
17. a	51. b	85. b
18. c	52. b	86. b
19. c	53. b	87. b
20. a	54. a	88. b
21. a	55. c	89. b
22. b	56. a	90. b
23. c	57. c	91. b
24. b	58. a	92. a
25. a	59. a	93. c
26. b	60. b	94. a
27. b	61. a	95. a
28. a	62. a	96. b
29. a	63. a	97. b
30. b	64. d	98. b
31. a	65. b	99. b
32. b	66. a	100. a
33. a	67. b	
34. b	68. d	